

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 440.— Negyed évre K 110.—
Fél évre . 220.— Egy hónap . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — 10-20

A királyi párt és kíséretét Tihanyra vitték

Rakovszky és Andrássy velük vannak — Az entente hivatalosan kérte a király kiadatását

Tata, okt. 26. Ma reggel 6 órakor Károly királyt, a királynét és kíséretüket a tatai kastély tulajdonosával, gróf Eszterházy Ferencsel együtt Tihanyra szállították.

Székesfehérvár, okt. 26. Károly király és Zita királyné ma délelőtt Komáromon at különvonaton Székesfehérvárra érkeztek. A vonaton voltak Andrássy Gyula gróf és Rakovszky István is. A pályaudvar peronját elzárták a közönség előtt. Néhány perccel a vonat megérkezése után érkezett meg az álomlásra gróf Karolyi József a

feleségével és Zichy grófnővel, akik üdvözölték a királyi párt. A királyi pár leszállt a vonatról és elbeshelgett a főispán családjával. Rakovszky István egy csendőriőhadnaggal szintén leszállt és újságokat vásárolt. A különvonat 35 pernyi időzés után tovább ment Tihanyba.

Az entente a király kiadatását követeli

London, okt. 26. A szövetségesek a magyar kormánytól hivatalosan kérték a király kiadatását. — Ragaszkodni fognak ahhoz, hogy a király formá szerint mondjon le és olyan tartózkodási helyet jelöljenek ki számára, amely elég messze van a volt monarchia államaitól, hogy ez által a visszatérés kísérletének megpróbálása egyszersmindenkorra lehetetlenné váljon.

London, okt. 26. A Reuter-iroda azzal a tervvel szemben, hogy Károly királyt Olaszországba száműzzék, a következőkről értesül:

A brit kormány megmaradt álláspontja mellett, hogy Károly királyt sokkal távolabb fekvő helyre küldjék, hogy minden új restaurációs kísérletet lehetetlenné tegyenek.

Róma, okt. 26. A mai minisztertanácsban Della Torretta márki jelentést tett a magyarországi eseményekről és azokról a garanciákról, amelyeket a magyar kormány a jövőre nézve nyújtott.

A lapok meglepedésüket fejezik ki afelett, hogy Magyarország népe és kormánya a pucstól loyálisan meghiusította.

Az Epoca azt írja, hogy a béke legjobb eszköze a kis államok gazdasági és politikai diszassziójának megszüntetése.

Az Idea Nazionale azt követeli, hogy a királyi párt szigorúan őrizték, de megaláztatásban ne legyen részük, nehogy vértanukat csináljanak belőlük és a magyarok érzelmeit meg ne sérték. Ezek után úgy véli, hogy az entente bevárja Svájc döntését és azután fogja a királyi pár tartózkodási helyét megállapítani.

Olaszország ebben a kérdésben Magyarországgal és a hatalmakkal tárgyalást folytat. A Spanyolországban való tartózkodás lehetetlen. A lapok fenn tartással közlik azt a hírt, hogy a királynak Olaszországba való intrnáadását tervezik.

autón nyomban a lakásra, hogy az esetleg ott tartózkodó pilótát lefogják, de nem találták odahaza és most a főkapitányság tovább folytatja a nyomozást. Nyomozólevelet bocsátottak ki közrekerítésére, amelyet az ösz

szes vidéki csendőrségekhez és rendőrségekhez megküldötték. A nyomozólevél elrendeli, hogy az ország területén bárhol is találják, azonnal tartóztassák le és a budapesti főkapitányságra szállítsák.

Ostenburg és tisztikara a Margit-körúti fogházban

Budapest, okt. 26. Az Ostenburg őrnagy öngyilkosságáról szóló hír nem bizonyult valósnak. A lázadó csapatok főnöke élve a nemzeti hadsereg fogságába esett és már a Mar-

git-körúti katonai fogházban van, letartóztatás alatt.

Ostenburgot és a vele együtt elfogott Kurtzot még tegnap este felhozták Budapestre.

Bethlen és Rakovszky telefonbeszélgetése az összeütközés előtt és az ütközet közben

Budapest, okt. 26. Érdekes részletek kerültek nyilvánosságra, azokról a telefonbeszélgetésekről, amelyeket Bethlen István gróf miniszterelnök Rakovszky Istvánnal a lázadó csapatok előnyomulása idején folytatott.

Annak idején röviden megemlékeztünk már arról, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök két ízben beszélt és azokban, valamint a kritikus levélben iparkodott Rakovszkyt eljárásának veszélyességéről és céltalanságáról meggyőzni.

Az első beszélgetés szombaton éjjel 11 órakor folyt le. Rakovszky hívta tanácskozni a miniszterelnököt, amikor a lázadók vonatai nyílt pályán veszteltek, miután a sínek fel voltak szedve és a sandbergi alagút felső részén a magyar kormány védőcsapatai helyezkedtek el, készen arra, hogy az előnyomulást fegyveresen is megakadályozzák. Rakovszky azt közölte a miniszterelnökkel, hogy a király nevében Budapestre eljön, a sandbergi alagutat azonban katonák védik, felszólította ezért Bethlen István gróf miniszterelnököt a kormánycsapatok azonnali visszavonulására, különben kiadja Ostenburgnak a parancsot a támadásra és már most kijelenti, hogy Bethlen Istvánt teszi a vérontásért felelőssé.

A miniszterelnök iparkodott Rakovszkyt meggyőzni arról, hogy a nemzeti hadsereg csapatai ellen való támadás teliesen céltalan volna és közölte Rakovszkyval, hogy a kormányzó

sajátkezű levelét, amelyhez az entente tiltakozó jegyzékét is mellékelte, Vass József kultuszminiszter Ottrubay vezérkari alezredessel most indul elvinni a királyhoz. A kormány megbízottai fel fogják tártni a király előtt a külpolitikai helyzetet és a miniszterelnöknek az a meggyőződése, hogy a király a helyzet ismeretében tervének keresztülvitelét nem fogja erőszakolni. Közölte a miniszterelnök azt is, hogy ha a király tervének keresztülviteléhez ragaszkodik, am jöjjön Budapestre fegyvertelenül, a kormány gondoskodik épségéről és győződjék meg a király arról személyesen, hogy milyen következményekkel járna vállalkozása. A válasz vétele után Rakovszky István pár percre eltávozott. Jelentést tett a királynak és visszatérve azt felelte Bethlen Istvánnak, hogy Vass József kultuszminisztert csak az esetben hajlandó megvárni, ha Bethlen István gróf legalább Tatra beengedi a vonatot, ellenkező esetben támadni fognak.

Bethlen István gróf miniszterelnök közölte ekkor Rakovszky Istvánnal felfogását, amely szerint a kívánsága katonai szempontok szerint ítéendő meg és ezért a kérdést a kormányzóval és a katonai parancsnoksággal kell megbeszélennie.

Rakovszky a beszélgetés folytatására mindössze egy negyed órát adott, amely idő alatt Bethlen István gróf megállapította, hogy a vasúti sínek Tata és Komárom között több helyen

fel vannak szedve. Ezért a megállapított időn belül közölte Rakovszkyval, hogy *kívánságát technikai okoknál fogva nem lehet keresztülvinni.* Ismét kérte Rakovszkyt, hogy várja meg a kormány megbízottait. A miniszterelnöknek az volt a meggyőződése, hogy a közlendő dolgok nem fogják eltéveszteni hatáskorukat, *Rakovszky azonban me-reven visszautasította ezen közléseket és kijelentette, hogy egy percig sem vár tovább és kiadja a parancsot a támadásra.*

Ezzel vállalta azt a súlyos felelősséget, amelyre őt Bethlen István gróf miniszterelnök jóelőre figyelmeztette.

A második telefonbeszélgetés Bethlen István gróf miniszterelnök és Rakovszky István között vasárnap délelőtt 11—12 óra között folyt le, amikor Budaörsön javában folyt az ütközet. Ismét *Rakovszky volt a hívó, aki azzal vezette be beszédét, hogy Osztrenburg csapatai most vették el az ellenük felvonultatott tüzérosztályt. A kormánynak nincsen egyetlen ágyúja sem több és a kormány ellen felvonult csapatok fél órán belül megkezdik az egész vonalon az előnyomulást és két órán belül Budán lesznek.* Személyesen aposztrofálta Bethlen István gróf miniszterelnököt, hogy *ha nem parancsolja meg csapatainak azonnal, hogy a harcot szüntessék meg, úgy Bethlennel szemben egyénileg a legszigorubb megtorlást fogja gyakorolni.* A miniszterelnök mindössze azt felelte, Rakovszkyval, hogy az egész ügyet a nemzeti hadseregre bízta és így a döntés a katonaság kezében van.

Rakovszky erre megismételve fenyegetését azt hangoztatta, hogy Bethlen István gróf, aki felelős kormány feje, jogosult a parancsot kiadni és az egyéni felelősség alól semmi szín alatt sem fog mentesítettetni.

Bethlen István gróf miniszterelnök ezen üres fenyegetésre válaszul nélkül lecsapta a kagylót.

A Rakovszky által közölt tény állásból egy áru szó sem volt igaz, mert a lázadók meg voltak verve és Rakovszky ez utolsó hazugsággal próbálta meg, hogy szomorú helyzetben segítsen.

Őt perccel a beszéd után a lázadó csapatok megkezdték a visszavonulást.

A Nemzeti Kaszinó a kormányzóhoz

Budapest, okt. 26. A lapokban hírek jelentek meg a Nemzeti Kaszinó állásfoglalásáról és arról a nyilatkozatról, amelyet a Nemzeti Kaszinó részéről az eseményekkel kapcsolatban tettek. Ezekkel szemben a Kaszinó körében mozgalom indult meg annak a megállapítására, hogy a kaszinó alapjában véve társadalmi és nem politikai testület, tehát a politikai eseményeket illetően sem pro, sem kontra nem foglalhat állást semmilyen irányban sem. Azok, akik a mozgalmat megindították, a kérdés felvetésével meg akarják akadályozni, hogy az egész kaszinó eltérjen eredeti rendeltetésétől. Formálisan le akarják szögezni azokat, akik ezt a nyilatkozatot megtették, hogy a javaslatot egyéni elhatározás alapján egyesek tették.

Jugoszlávia három követelése

Grác, okt. 26. A Grazer Tagespost-nak jelentik Belgrádból:

A minisztertanács tegnap hosszabb ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy Károly királyra vonatkozólag három követelést támasztanak:

1. Örökre való eltávolítását Magyarországból.
2. Biztosítékokat a jugoszláv határokon való békét illetően.
3. Demokrata kormányzatnak bevezetését Magyarországon, amely az állandó békét biztosítja.

A minisztertanács arról is tanácskozott, hogy Jugoszlávia milyen kártérítést követeljen Magyarországtól. A radikális Samauprava a kisenente nevében ugyanolyan szankciókat követel Magyarországgal szemben, mint aminőket a nagyentente a béke és nyugalom fentartása érdekében Németországgal szemben alkalmazott.

A cseh és a szerb mozgósítás

Prága, okt. 25. A szenátus mai ülésén Prasek elnök megnyitó beszédében kitért a magyarországi eseményekre is. A cseh kormány — mondta — bizonyosságot tett ezekben a napokban arról, hogy *csapatait a legrövidebb idő alatt mozgósítani tudja.* A szenátus meg fogja tenni kötelességét.

Ezután Benes miniszterelnök megköszönte az elnök nyilatkozatát. Fontos a kormányra nézve — ugymond — hogy ezekben a kinos napokban maga mögött tudja a törvényhozó testületet. Kijelenthetem, hogy nyugodtan lehetünk, a kormány nyugodtan néz a jövő elé.

A miniszterelnök kijelentését helyesléssel fogadták.

A szerb mozgósítás

Bécs, okt. 26. Belgrádból jelentik a Grazer Tagespostnak: *Már kihirdették az ukázt, amely három évfolyam behívását és a tartalékos tisztek egyrészenek mozgósítását rendeli el. A behívások már javában folynak. A dunai monitor-flottilla állandó készenlétben áll.*

Belgrád, okt. 26. A kormány azt az értesítést kapta, hogy az angol külügyminiszter kijelentése szerint Angliának semmi kifogása sincs a kis entente közös katonai akciója ellen, amelynek célja Károly király eltávolítása Magyarországról.

A lengyel követ, aki tegnap megjelent a miniszterelnökségen lefolytatott minisztertanácsban, kijelentette a miniszterelnök képviselője előtt, hogy *Lengyelország szolidaritást vállal mindazokkal az intézkedésekkel, amelyek a kis entente Magyarország ellen fog hozni.*

Az entente a szerb mozgósítás ellen

Grác, okt. 26. A Grazer Tagespost jelenti Belgrádból: *Anglia és Franciaország képviselői tegnap demarcheot tettek a kormánynál és azt kívánják, hogy a Károly-ügynek nyugodt lefolyására való tekintettel minden katonai intervenciót szüntessenek be.* A demarche itteni politikai körökben igen kedvezőtlen benyomást keltett.

GERO ERNO ruhaárjegyzéke!

férfi- és fiu-ruhaáruháza.
Plac-u. 69. sz.
Megyeházzal szemben.

Férfi öltöny és felöltők K 2400-tól feljebb
Fiu öltöny és felöltők „ 1600- „ „
Gyermek öltöny és kabátok „ 670- „ „
Rövid téli kabát, szőrme- és bőrbekecsékben nagy választék. Olcsó szabott árak.

Megindult a vonatforgalom a szomszéd államokkal

Budapest, okt. 26. Mint a máv. üzletvezetőségének forgalmi osztálya közli, a Jugoszláviával, Ausztriával és Csehszlovákiával a politikai események következtében néhány napra megszakadt vasuti személyforgalom újból megindult. Ma már az összes vonatok a rendes menetrend szerint indulnak és jöttek be, csupán küldemények nem továbbíthatók.

Benes követelése

Páris, okt. 26. Benes a Matin munkatársa előtt egyebek között a következőket mondotta:

A Habsburg-kérdést most végleg el akarjuk intézni és Magyarországtól a lefegyverzést, valamint a nyugatmagyarországi konfliktus megoldását fogjuk követelni.

Bulgária is mozgósít

Bécs, okt. 26. Szófia híradás szerint a bolgár kormány két hadoszály mozgósítását rendelte el a jugoszláv határon. A mozgósítás a szerb kormány mozgósítási rendeletével és a magyarországi eseményekkel áll összefüggésben.

A helyzet Győrme gyében

Győr, okt. 26. Bányai Kálmán ezredes, a győri helyőrség katonai parancsnoka, Koncz Jenő alispánnal, mint a betegen fekvő Darányi Kálmán főispán helyettesével tárgyalást folytatott Győr sz. kir. város és vármegye nyugalmanak biztosítása érdekében. A városban és a végeken mindenütt a legnagyobb nyugalom van. Zavargások, nagyobb csoportosulások és lázítások sehol sem fordulnak elő. Mindenki türelemmel várja az eseményeket.

FELDHEIM és WEISZ

olcsó és jó szövetek
kizárólagos raktára

PIACZ-UTCA 73. SZ.

A Tisza-ünnepély programja

A Tisza-szoborbizottság kiküldött tizenötös rendező bizottsága tegnap este tartotta első ülését Miskolc y Lajos főispán elnöklésével az október 31-én rendezendő Tisza-émlékünnepély programjának megbeszélésére.

A rendező bizottság elfogadta a Miskolc y Lajos főispán elnök és Márk Endre ügyvezető elnök által előterjesztett műsortervezetet, amely komoly, nagyszabású, Tisza István emlékéhez méltó programot ad az ünnepélynek. A tervezet szerint — erre a napra esvén a reformáció emléknapja is — a Tisza emlékének szentelt nap istentisztelettel kezdődik a Nagytemplomban. Délben 12 órakor a Casino leplezi le Tisza István arcképét, Balló Ede festőművész alkotását, azután az egyetem tart emléknapot, délután pedig protestáns estély lesz.

A Tisza-szoborbizottság emléknapját a nemzeti hírszeker nyitja meg, amelyet a városi dalárda és a főiskolai kántus énekel, majd a városi dalárda vezetésével az ünnepelő közönség elénekli a Himnuszot. Miskolc y Lajos főispán, mint a szoborbizottság elnöke, vázolja röviden a nap jelentőségét, azután szentpéteri Kun Béla dr. egyetemi tanár tart nagyszabású emlékbeszédet. Ki magasló száma lesz a programnak dr. Winkler Jenőné, Retteggy Margit szavalata; Lőrinczy Györgynek erre a napra írt alkalmi költeményét szavalja el, amelyet a költő ugyanezen órában személyesen olvas fel Budapesten, az országos Tisza-émlékünnepén. Az ünnepély a Szózat eléneklésével ér véget.

Az ünnepély az Arany Bika dísztermében lesz este 6 órakor. Férfiak fekete ruhában jelennek meg. A díszterem emelvényét szőnyegek fogják borítani, az emelvényt és a lépcsőt délszaki növényekkel díszítik. Az emelvény mögött délszaki növények közt elhelyezik Tisza Istvánnak a Casinóban leleplezett arcképét.

A belépő jegyek árát lehető alacsonyra szabták. A földszint első soraiban 50, a többi sorban 30 és 20 korona lesz a belépődíj. A páholyok árát nem állapították meg, páholyát mindenki tetszés szerinti összeggel válthatja meg a Tisza-szoboralap javára. Mint értesülünk, már eddig is többen váltották meg páholyukat 1000—2000 koronáért.

A jegyek árusítására a következő tagokból álló hőlgybizottság alakult. Csanak Józsefné, Fráter Erzsébet, Garda Dezsőné, özv. Géressy Kálmánné, dr. Haendel Vilmosné, dr. Kesserű Lajosné, Koncz Aurélné, Rottler Béláné, dr. Sass Béláné és Uray Sándorné.

Miskolc y Lajos főispán indítványozta, hogy az egyetemi és főiskolai hallgatók, valamint a középiskolák magasabb osztályainak növendékei belépődíj nélküli vehessenek részt az ünnepélyen. Koncz Aurélné ugyanezt kérte a női felsőiskolák növendékeire nézve. A bizottság mindkét indítványt elfogadta.

A református egyház sérelmei

Baltazár beszéde a liberálizmusról az ORLE közgyűlésén

Az Országos Református Lelkészegetestület ma tartotta meg Debrecenben 1921. évi rendes közgyűlését, mint a március 9-ére összehívott, de a rendőrség közbelépése miatt be nem fejezett közgyűlés folytatását. Az Orle. gyűlései, minthogy minden időben az egész magyar protestáns közvéleményt reprezentálták, mindig hatalmas súlytal estek a magyar közélet mérlegének serpenyőjébe. A mai gyűlés azonban — épügy, mint kezdte a március 9-iki feloszlatott gyűlés, annál a véleményénél fogva, amely a magyar közéletben ma uralkodó irányzatról megnyilatkozott — ez eddigiekénél is nagyobb, országosabb fontosságot nyert. Az Orle. gyűlése, a józan és politikailag érett magyar kálvinista társadalom képviselője, egyhangulag magáévá tette azokat a liberális elveket, amelyeket Baltazár Dezső püspök hatalmas beszédében, mint a magyar válságot megoldó doktrínákat fektetett le, egyszerűen nyílt szóval feltárta azoknak a sérelmeknek egy részét, amelyek a magyar református egyházat a mai kormányzat részéről mind gyakrabban érik. Az utóbbi épp olyan fontos, mint az előbbi. A gravamen-politika nem lehet leicsinylendő, amikor a magyar nemzet egy olyan hatalmas, tetterekész rétegéről van szó, mint a magyar kálvinistaság. És az Orle. gyűlése nem végzett hiábavaló munkát, amikor feltárta Csonkamagyarország sebeit és a magyar kálvinizmus sebeit, a melyek egyként a magyar haza sebei.

A gyűlésről alább adunk részletes tudósítást.

Az ORLE. közgyűlésére az ország legkülönbözőbb részeiből több mint száz református lelkész érkezett Debrecenbe. — A gyűlést ma délelőtt 9 órakor a Nagytemplomban tartott istentisztelet előzte meg, amelyen a gyűlés résztvevőin kívül a presbitérium tagjai, a református iskolák képviselői, a Gazdasági Egyesület képviselőiben Ekly József és Deák István és hatalmas, az egész templomot betöltő közönség jelentek meg. Hetessy Kálmán kecskeméti református lelkész mondott hatalmas beszédet, majd a kollégiumi kántus énekelt.

Maga a gyűlés 10 órakor kezdődött meg a Kollégium oratóriumában. Baltazár Dezső dr püspök, az ORLE. elnöke bejelentette, hogy a rendőrség a gyűlést engedélyezve lemondott ellenőrzési jogáról. A bejelentést a gyűlés tagjai kellő elismeréssel vették tudomásul.

Baltazár püspök megnyitó beszéde

A bejelentés után Baltazár püspök hatalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Szeretettel üdvözölte a közgyűlés tagjait a „magyar kálvinizmusnak úgy régen, mint most legexponáltabb menedékvárosaiban”. Majd a magyar kálvinizmus mai helyzetének vázolására áttérve a következőket mondta:

— Hazánk földrajzi, történelmi és alkotmányos szerkezeté-

nek a felbontását kétségtelenül az az irányzat kezdte meg, a mely vörös internacionale néven ismeretes. A felbomlás további folyamatának fonalát osztály- és felekezeti viszályok szításával, üldözésekkel a fekete internacionale vette a kezébe, amelynek a mérsékelt reakció kétségtelen jogosultsága idején könnyű volt veszedelmes szélsőségek számára is megnyerni a felületes lelkeket. Ezek között a lelkek között ügyes elhelyezkedés alkalmával olyanoknak is, akik a vörös akció szélsőségének kifejlésében voltak részesek.

A magyar kálvinizmus szellemében adott vallási és nemzeti konzervativizmus közösséget egyik nemzetköziséggel sem vállalhatott. A mi nemzetköziségünk sem a világ proletáriátusának, sem Róma lelki caesarizmusának országhatárokat és nemzeti kereteket szétbontó nemzetközisége, hanem az az universalizmus, amely az ellenségeinek is megbocsátó Jézus szeretetével az egész emberiséget magához öleli. Nem a bírák szerepére vágyunk, akikre viszont megítéltetés várakozik, hanem az apostolokéra, akik hittel, tudománnyal és szeretettel s mind e háromban élő lélekkel: a szabadsággal akartak az Istenországa számára önként jelentkező alatvalókat gyűjteni.

Nem fordulhat úgy a világ, nem hozhat elő kiszámíthatatlan sülyesztőből olyan összeállításokat, amelyek indokoltá tehetnék a mi általunk vallott és megtartott ama liberálizmus féltetelét, amely az evangéliumi és történelmi igazságok alapján a haladás és fejlődés irányában szabaddá teszi az utat és amely mind az egyes hatalmasok, mind a tömegek erőszakát elvetve és megvetve a szellemi erkölcsi erők szabad versenyében az építő szeretettel elérhető legnagyobb eredmény pálmájára vágyik. Ez az álláspontunk az egyházban is a politikában is, amélikül, hogy a két területet összevegyténénk. Az összevegyítés, láttuk, hogy mire vezetett. Hosszu időn át lesz mit kiheverni miatta a keresztényesség nimbuszának.

Ennek a nimbusznak az oltalmára most már sietnek azok is, akik kivitték a keresztényiséget a politikai utca porába, sarába. Nekünk megvan ebben is a keserű elégtételünk, mint annyi sok másban, ahol mindig s újra mindig mások és pedig sok mások akartak lenni a bölebbek s vezérek. A keresztény egyesülés jelszavát alantós politikai céltal s legtöbbször egyéni vagy osztály önzésből dobták bele az idegbajos közvéleménybe. A pápa hiába mondta meg becsületesen, határozottan és egyenesen a „hit és rend” világnagyszusának, hogy más keresztény felekezetekkel való egyesülésben nem vehet részt és hogy egyesülést csak azon alapon fogad el, ha a protestánsok tévedésüket belátva visszatérve a római katolikus egyház kebelébe: azért a rosszhiszeműek és rövidlátók tovább szóték-fonták az egyesülés politikai szálait, melyek végére is nemcsak az utópisztikus

vallási egyesülésnek; hanem a nemzeti konszolidációnak is a csődjéhez, sőt a magyar kálvinizmus szellemi erkölcsi reputációjának súlyos érintéséhez vezettek.

Most már a megjött bölcsesség visszamenő dátumok találékony hangoztatásával folytatja a menekülést a kurzus sülyedő hajójáról, csak hogy a hajóval nem sülyed el az a szegény, amely a dicstelen átmeneti idő alatt a világ szemében a mi rovásunkon maradt és nem sülyedt el az a tenger sok anyagi és erkölcsi kár, amely elől a frivol játékosok a fogadás megszegésével tovább állnak.

A mi sebeink az igazoltság eseteivel mindig fényesebbek lesznek. Nem is sajnáljuk őket; nem is fájlaljuk, nem is szegyeneljük; sőt dicsekedünk velük.

Egyházunknak a külföldi testvéregyházakkal való viszonya örvendetesen válik mind bensőségesebbé. Ha a háboru megszüntetése és a világbéke helyreállítása érdekében a genfi testvérekhez 1917. évi kongresszusunk által küldött kezdeményezés udvarias diplomáciai visszautasításra talált is akkor a genfi részéről; azért a kezdeményezésben rejlő béke- és szeretheteli kovász végezte lassanként áldásos munkáját és mind tovább erjedve és terjedve azokra a meghálálhatatlan segítségre vezetett, amelyekért illesse köszönet és koszorúzza áldás amerikai, swei, holland és skót testvéreinket. A segítségük mérve tekintetében is lehetett volna nagyobb eredményeket elérni, ha a segítség kieszaközlésénél gyaroló emberi indulatok, hiúság, irigység és politikai számítás nem alterálták volna a nemes versengés lényegét.

A Regnum Marianum aláakult állam kormányzatának szelleme és tényei mind jobban-jobban szállítják alá azt a reményt, amelyet az 1848. évi XX. t.-c.-ben lefektetett viszonyosság és egyenlőség megvalósulásához fűztünk. Az egyházak állami elöltségében rejlő egyenlőtlenségei és aránytalanságot progresszív tendenciával mutatja az államháztartás és földreform érdekében is szakkulázióra váró állami tulajdont képező egyházi javak jövedelmezőségének gyors emelkedése és a mi pénzbeli államségélyeink vásárlási képességének szédületes hanyatlása. Ez a hanyatlás oly erős, hogy ma már az állam jóformán ingyen gyakorolja egyházi és iskolai önkormányzatunkra súlyosan nehezedő jogát. Ha most már ehhez hozzá vesszük még azt is, hogy az állam mind kevesebb és kevesebb figyelemben és méltánylásban részesíti azt az erőt, szellemet és érdemet, amit a magyar kálvinizmus a nemzet életében képvisel, ha látjuk a hátrányunkra érvényesülő vallási monopólium folyton erősödő és szervezkedő rendszerét: igazán elérkezettnek kell minősíteniünk az időt az avval való számvetésre, hogy nem volna-e helyesebb az önerőre támaszkodás — hozzánk különben is legméltóbb, lényegünknek különben is legmegfelelőbb, multunkhoz különben is legillőbb — álláspontjára helyezkedve érintetlen önkormányzat bástyái között szabadon érvényesíteni a tiszta evangélium és magyar nemzeti esz-

me érdekében legilletékesebben mi rednk hártott feladatokat.

Az egyházunk belső életében politikai céltal, mesterségesen a végokát tekintve kívülről szított viszály úgy látszik egyelőre elvesztette azt a veszedelmes karakterét, amely — ha folytatódik — a magyar református egyház jogi egységének a széthullásához s a régi területi pártikufarizmushoz vezet. A lelkes kar szeretetbeli összekapcsolódása s az az érettsége, amely a politika vészes területét, az egyházi élet vészmentes területétől el tudja szigetelni s mindenekfelett átértett felelőssége a kiváltképen reá bízott nagy evan géliumi és nemzeti érdekekért: van hivatva a felidézett ellentéteket hatálytalanítani s megindítani újra azt az egészséges vérkeringést, amelynek az a középpontja, ahonnan indul s az, ahová visszatér: egy szív, egy egészséges szív; idegen táplálékkal meg nem vesztegethető szív: a magyar kálvinizmus történelmi szíve.

A püspök mély hatást tett beszédét egyhangú és lelkes helyesléssel fogadta a közgyűlés.

A református egyház sérelmei

A beszéd után Sütő Kálmán lelkész, a gyűlés jegyzője, előterjesztette a választmány következő határozati javaslatát:

A közgyűlés tudatában van azoknak a sérelmeknek, amelyeket református egyházunknak lépten-nyomon szenvednie kell. Ilyenek például, hogy a hősi halált halt katonák emlékére Mind-szent napján kell emlékünnepet rendezni, Országos ünnepek alkalmával egyetemes rel. egyházunk közreműködését mellőzik. Képviselőinket a főrendiházban sérelmünkkel kívánják megállapítani. Nagygyűléseken és sajtóban tekintélyes, nem ritkán felelős állásban levő, személyiségek a Regnum Marianum visszaállítását hirdetik. A pápa Kapisztránt a nemzeti hadsereg védőszentjévé kinevezte, stb.

Mindezek alapján kívánja és sürgeti a közgyűlés

a) hogy ezek a visszaélések megszűnjenek, a felekezeti béke és vallási egyenjogúság szemeltartásával orvosoltassanak;

b) A főrendiháznak a református katonák nagy számát magában foglaló nemzeti hadsereg védőszentjévé kinevezése ellen és hasonló jogtalan rendelkezések, és külső beavatkozások megakadályozására a kormány figyelmét felhívja;

c) A jus placeti alapján tiltakozik a pápai rendeletek a kormány és az alkotmányos államfő előzetes engedélye nélkül való kihirdetése és a püspöki kinevezések ellen, speciálisan: Kapisztrán Jánosnak a református katonák nagy számát magában foglaló nemzeti hadsereg védőszentjévé kinevezése ellen és hasonló jogtalan rendelkezések, és külső beavatkozások megakadályozására a kormány figyelmét felhívja;

d) Felhívja a közgyűlés a nemzetgyűlés református lelkész-képviselőit, hogy az országházban erősebben képviseljék a kálvinista érdekeket;

e) A tisztviselőknél szóló vasuti kedvezményt a kormány a református lelkészekre is terjessze ki;

f) A közgyűlés feliratot intéz a miniszteriumhoz, hogy a közalkalmazottak természetben elöltségét, készpénzsegélyt a lelkész-özvegyekre is terjessze ki;

g) Felháborodásnak ad kifejezést amiatt, hogy a debreceni Templomegyesület alapszabályait a belügyminiszter még mindig nem erősítette meg, holott az alapszabályok a kormány által kívánt módon módosítottak.

A határozati javaslatot többek felszólalása után egyhangulag elfogadták.

Baltazár püspök Petri Elek dunamelléki püspök haláláról emlékezett meg és üdvözölte Ravasz László püspököt, akit beiktatásakor az O. R. L. E. elnöksége csak azért nem üdvözölt, mert nem tartozott az egyesület tagjai közé.

Baltazár-Ravasz-alapítvány

Futó András püspöki titkárnak a Kálvineumról szóló jelentését egyhangulag elfogadta a közgyűlés épügy, mint a Kálvineumnak Rózsa Sándor pénztáros által előterjesztett 1920—21. évi költségvetését.

Keresztési Sándor lelkész Baltazár-Ravasz alapítványának a Kálvineumnál leendő létesítésére hívta fel a közgyűlést, ajánlva, hogy az alapítványra egy évi kongrua és korpótlék-illetményüket adják az O. R. L. E. tagjai. Több hozzászólás után a közgyűlés elhatározta az alapítvány létesítését. A gyűjtőiveken azonnal eszközölt gyűjtés 20000 koronát eredményezett.

A lelkész-özvegyekért

Futó András püspöki titkár a lelkészözvegyek memorandumát terjesztette elő. A lelkészözvegyek 1000—1200 koronás évi nyugdíjból élnek. A közgyűlés az előadó indítványára segélyezési iránt sürgős lépések teendő, felhívja a konventet, hogy a lelkészözvegyek részére gyorssegélyt folyósítson, Kovács J. Istvánt és a nemzetgyűlés ref. lelkész képviselőit pedig felkéri, hogy a kormányban járjanak közbe rendkívüli segély folyósítása és az iránt, hogy a lelkészözvegyek a köztisztviselői kedvezményekben részesüljenek. Baltazár püspököt körlevelek által adakozási akció megindítására, a külföldi missziókat pedig a lelkészözvegyek segélyezésére kéri fel a közgyűlés.

Tisztujtás

A tisztujtásra rátérve, Baltazár püspök bejelentette, hogy 1915 óta a háború és a forradalmak miatt nem lehetett tisztujtó közgyűlést tartani és kérte a közgyűlést a tisztujtás megtartására.

A közgyűlés egyhangú felkiáltással, lelkes ünneplés között Baltazár püspököt választotta meg újlag az egyesület elnökévé! A püspök meghatott hangon, rövid beszédben köszönte meg az impozáns módon megnyilvánuló bizalmat és a Lelkészegegyesület iránt az eddig tanúsított hasonló hűséget és gondoskodást ígért. „Én az vagyok, aki voltam és az leszek, aki vagyok” — fejezte be beszédét, amely a közgyűlés lelkes éljenzése közepett ért véget.

A tisztikar tagjai lettek: alelnökök: Czeglédy Sándor és Nagy Ferenc esperesek, ügyvezető titkár: Csikesz Sándor, jegyzők: Juhász László és Sütő

Kálmán, pénztárnok: Futó András és Rózsa Sándor, számvető: Kovács Sándor vajdahunyadi lelkész, egyesületi ügyész: Erdős József dr.

Református Magyar Lelkészegegyesület

Egyházmegyei lelkészértekezletekről és konferenciákról tartott előadást Erdős Károly dr.

A tartalmas beszéd után Sütő Kálmán előadói indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy az O. R. L. E. nevét alapszabálymódosítás útján „Református Magyar Lelkészegegyesület” névre változtatja át. A névváltoztatást indokolta teszi az a körülmény, hogy a megszállott területek református lelkészei így tagjai maradhatnak az egyesületnek és az anyaországgal a szellemi kapcsolatot fenntarthatják. A közgyűlés Baltazár püspököt bizta meg, hogy keressen érintkezést a Lelkészegegyesület elszakított régi agilis tagjaival és beszélje meg velük az egyesülettel való kapcsolat újra fölvételét.

A vagyonsváltás és az egyházak

Sütő Kálmánnak „A vagyonsváltás és az egyházak” címen tartott előadásában kifejtette, hogy a lelkészi és tanítói földek vagyonsváltását az egyházaknak kell megfizetniük. A közgyűlés ilyen értelmű döntésre szolgáltatta fel a konventet.

A református sajtó

Lencz Géza dr. egyetemi tanár az egyesület lapjairól, a Vasárnapi és a Lelkészegegyesületről terjeszt elő jelentést. Kitérve a hírlapirodalom helyzetére, megállapítja, hogy a befolyásolástól független és pártatlanul ítélő sajtóra ráfekszik a cenzura és ez a sajtó egyébként is mellőzésekben részesül. A Központi Sajtóvállalat, amelynek pedig 30 százalékban nem katolikusok a részvényesei, erősen támadja a protestantizmust és speciálisan katolikus érdekekért küzd. Ezzel szemben a református sajtó teljesen orientálatlan. Több pártolást kér a Lelkészegegyesület részére és tudomásulvételét kéri annak, hogy a református napilap engedélye iránti kérést a konvent már beadta.

Baltazár püspök: Igen, ezt a kérést beadtuk, de nem hiszem, hogy megkapjuk, amíg ez az irányzat tart.

Kerekes György Imre indítványozza, hogy az O. R. L. E. egész súlyával hasson oda, hogy az engedélyt megkapja a református napilap. A lap megindítása után pedig legyen rajta, hogy minél nagyobb elterjedést nyerjen.

Több felszólalás után a közgyűlés ilyen értelemben határozott.

A gyűlést Baltazár püspök 2 órákor rekesztette be.

Délután 4 órákor a Kollégium oratoriumában vallásos megbeszélésre gyűltek össze az egyesület tagjai.

**LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDENEL.**

A kisgazdapárt követeli a puccs résztvevőinek megbüntetését

Nagyatádi nem engedi feloszlatni a kisgazdapártot

A kereszténypart Apponyit kéri fel vezérül

Budapest, okt. 26. A kisgazdapárt ma este Mayer János elnöklésével ülést tartott. Kovács János indítványozta, hogy a kormányzó előtt a párt fejezze ki e nehéz időkben tanúsított magatartásáért hódolatát és köszönetét. Az indítványt egyhangul elkesedéssel elfogadták.

Meskó Zoltán indítványozta, hogy a kormányban, a nemzeti hadseregnek és az egyetemi hallgatóknak, általában mindazoknak, akik e nehéz időben a haza megmentésére siettek, a párt fejezze ki köszönetét. Meskó indítványát egyhangul elfogadták.

Ezután nagyatádi Szabó István a következőket mondta: Már 1920. december 3-án leszögeztük magunkat a szabad király választás elve mellett és perhorresztaltuk a Habsburgok restaurációját, nem párt politikai érdekből, hanem legszentebb meggyőződésünkben, az ország egyetemes érdekeinek szemmel tartásával. Megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a puccsban pártunknak egyetlenegy tagja sem vett részt, sem közvetve, sem közvetlenül és megdöbbenünk azon, hogy vezető államférfiak vállalkoztak egy ilyen kalandra, amely könnyen a megsemmisülésbe dönthette volna az országot. Ezekben a nehéz időkben a kormányban és minden illetékes tényezőnek nagy lekiéret köleszöntött az, hogy pártunk, mint az ország legnagyobb pártja, már jó eleve leszögezte magát a Habsburgok restaurációjára ellen és így a kormány maga mögött tudott egy nagy pártot, amely e nehéz időben feltétlenül állott a kormány mögött. Nagyon sajnáljuk, hogy a testvérpárt ezt nem mondhatja el magáról és igen sajnálatraméltó, hogy annak éppen a vezére a haza iránti kötelességről megfélekedve, a fennálló alkotmányos rendet perhorresztálva, egy ilyen végzetes kalandba rohant. Addig amíg a kül- és belpolitikai helyzet a legutóbb lejártszódot események folytán megszilárdul, határozott álláspont foglalására nincs szükség. Helyes volna, ha az aktuális kérdések állandó megbeszélésére és a kormány-nyal és más közéleti tényezőkkel való permanencia fenntartására egy ad hoc bizottságot küldene ki a párt, amely a párt elnökével karöltve készítené elő az aktuális kérdésekben a megállapodásokat. Az események a 10 pontot túlhaladták és bizonyos konzekvenciákat eddigi elhatározásainkból le kell vonni. Ezeket a konzekvenciákat azonban majd csak akkor vonjuk le, amikor a kormány a puccs összes tervezőit és előkészítőit és mindazokat a tényezőket, akiknek ehhez közük van, kinyomozta és minden irányban tiszta helyzetet teremtett.

Az új alakulási terveket illetően anélkül, hogy bárkinek a

meggyőződésére befolyást akar-nék gyakorolni, kötelességem a leghatározottabban kijelenteni, hogy a kisgazdapárt feloszlatásához, amelyért több mint egy évtizeden át dolgoztam, semmi körülmények között sem járulhatok hozzá. Tessék az utakat és módokat megtalálni arra, hogy a nemzet összes együttműködésre képes erőt összefogni lehessen. Én szívesen járlok hozzá minden olyan megoldáshoz, amely ezekben a nehéz időkben a nemzet egyetemes érdekeinek meg fog felelni. Az idők minket igazoltak. Ez a párt a jövőben is lelkiismeretesen fogja teljesíteni kötelességét és mindenért, amit tesz, a legteljesebb mértékben vállalni fogja a felelősséget.

Nagyatádi Szabó beszédét lelkesen megtapsolták, azután megválasztották az általa proponált bizottságot, amelynek tagjai: Kiss Ferenc, Simonyi-Semadam Sándor, Rubinek István, Dömötör Mihály, Koszó István, Sandl Károly, Hencz Károly, Kovács J. István, Haypál István, Könyves Lajos, Lovász János, Gömbös Gyula és iklódi Szabó János.

Kiss Ferenc követeli, hogy a kormány a lázadásban résztvevő összes katonai és polgári egyéneket nyomozza ki, névsorukat állapítsa meg és a törvény teljes szigorával járjon el velük szemben. Ilyen értelemben indítványt terjeszt elő.

Gaál Gaszton: Kiss Ferenc indítványa nem eléggé világos. Kétséget kizáró módon kell a pártnak leszögeznie álláspontját, amely nem irányul a kormány ellen. Ezért a következő szöveg-gezést indítványozza:

A párt kimondja, hogy azoknak a bűnös tényezőknek lelkiismeretlen cselekedetét, akik a nemzet létét veszélyeztető merényletet felidéztek és végrehajtását megkísérelték, a leghatározottabban elítéli és a maga részéről is szükségesnek tartja és kívánja a bűnösök megbüntetését. Egyben kijelenti, hogy a kormányt a tényeknek a törvény teljes szigorával való megtorlására irányuló tevékenységében teljes erejével támogatja.

Az indítványt néhány hozzászólás után egyhangul elfogadták és ezzel a mai értekezlet véget ért.

A kereszténypartból

Budapest, okt. 26. A Kereszténypartban a képviselők ma este bizalmas értekezletet tartottak, amelyen megvitatták a politikai helyzetet. A képviselők körében felmerült az a terv, hogy Apponyi Albert gróftól kéri fel a pártvezetésre és azt indítványozták, hogy ebben a tárgyban Apponyi Albert gróffal kezdjék meg a tárgyalásokat. Kritika tárgyává tették a cenzura kérdését

is és megállapodtak abban, hogy a nemzetgyűlés összeülése után a cenzura ügyét újból szóvá tessék. Határozatot a politikai helyzet tárgyában a párt semmi irányban nem hozott, mert Halter István távollétében politikai kérdésekben határozni nem akarnak.

Bezárják a vörheny miatt az iskolákat

Az egészségügyi bizottság ma délben ülést tartott, amelyen Tüdős Kálmán dr. tiszti főorvos jelentést tett a vörheny megbetegedésekről. Előadta, hogy ez évben az ország egész területén állandóan voltak kisebb nagyobb számban vörhenyesetek, az ősz beállta óta azonban Hajdumegyében és Debrecenben a megbetegedések száma egyre nő. Szeptemberben a város területén 69 vörhenyeset fordult elő és pedig 6 éven aluliaknál 14, 7—14 évig 41, 14 éven felül 14. Az összes halálozás 14 volt. Október hó első felében 51 megbetegedés volt 3 halálozással, a hó második felében azonban, október 16-tól 26-ig 54 megbetegedés mellett 15-re szökkent fel a halálozások száma. A halálozások nagyrésze olyan betegeknek következett be, akik nem szenvedtek hosszabb ideig a betegség következtében, hanem 1—2 nappal a megbetegedés után már áldozatai lettek a kórnak. A betegség tehát a hónap második felében veszedelmesebbé lett. A vármegyében is erősen pusztít a vörheny, Szoboszlón két hét alatt 65, Dorogon 23, Püspökladányban 23 megbetegedés történt. Megfontolandó tehát, nem kellene-e az alsóbbfokú iskolákat bezáratni.

Bruckner Ernő dr. szerint a betegség nem olyan mérvű, hogy miatta a közoktatás menetét veszélyeztetni kellene. A gyermekek különben is érintkeznek egymással az udvaon, vagy az utcán.

Tüdős Kálmán dr. közli, hogy 105 megbetegedett közül 59 volt iskolás gyermek.

Nyíri Ernő dr. szerint gondolni kell az aggódó szülőkre, akik már is csak félve bocsátják gyermekeiket az iskolába. Kéri a polgármestert, hogy tekintet nélkül az egészségügyi bizottság határozatára, rendelje el az iskolák bezáratását.

Balkányi Ede dr. rámutat arra, hogy mire a tiszti orvosok az ellenőrzést elvégzik és a szükséges intézkedéseket megteszik, napok telnek el és ez idő alatt esetleg már megfertőzött gyermekek rendszeren járhatnak az iskolába. Csak radikálisan, az iskolák bezáratásával lehet a nagyobb bajt megelőzni. A gyermekek most ugyanis nagyon hosszú időt, 4—5 órát töltenek az iskolában, ami már magában sem egészséges.

Tüdős Kálmán dr. tiszti főorvos javasolja ezután, hívja fel a bizottság a polgármestert, hogy a város belterületén levő összes óvodákat, elemi iskolákat és a középiskolák alsó négy osztályát három hétre zárassa be.

A bizottság a javaslatot egyhangulag elfogadta.

Ausztria birtokba akarja venni Nyugatmagyarországot

Budapest, okt. 26. Egy estilap, mint beavatott diplomáciai helyről nyert értesülését közli:

IV. Károly király magyarországi tartózkodásával kapcsolatban az osztrák kormány az a tervvel foglalkozik, hogy a megváltozott helyzetre való tekintettel a nagykövetség tanácsa előtt semmisnek fogja kijelenteni a velencei egyezményt.

Schober kancellár hír szerint már lépéseket is tett a francia kormánytól és ezen lépését a belgrádi és prágai kormányok is támogatják. Schober felhatalmazást kért az enente-től Nyugatmagyarország egész területének minden további nélkül való megszállásához és birtokbavételéhez.

Bécs, okt. 26. Renner dr. indítványára az osztrák kormány láthatólag mindent megtesz, hogy a velencei egyezményt a karlista puccs következtében megdöntse. A kormány a bel- és külföldön a legkülönbözőbb híreket terjeszti, amelyeknek az a céljuk, hogy a velencei egyezményt meg nem történtté tegyék és a helyzetet olyan módon használják fel, hogy a kis entente Nyugatmagyarország

Igy a „Neues Wiener Tagblatt“ azt jelenti, hogy Párisban Briand előtt kijelentette, hogy Jugoszlávia a velencei egyezményt nem fogja

A város feltételei a közkórház átadásáért

A tanács és az egészségügyi bizottság határozata

Mint jelentettük, a kultuszminiszter leiratban közölte a várossal, hogy a közkórházat november 1-én átveszi és a kórház orvosi személyzetét a város rendelkezésére bocsátja. A városi tanács még tegnap foglalkozott a leirattal, megállapította azonban, hogy intézkedésre a közgyűlés jogosult. Elhatározta tehát, hogy feliratban kéri a kultuszminisztertől az átadás elhalasztását addig, amíg a közgyűlés állást nem foglal. A délután folyamán megjelent azonban a városházán Verzár Frigyes dr. orvoskari dékán és kérte a tanácsot, hogy a kórház átadását ne halasszák el, mert ez egyet jelentene az orvosgyetem megnyitásával elhalasztásával. Közölte azt is, hogy addig, amíg a város és a kormány a feltételekbe meg nem állapodnak, az állam valószínűleg vállalja a személyzet további fizetését.

Ily körülmények között a városi tanács ma délelőtt újból foglalkozott az ügygel és elhatározta, hogy az egyetemi oktatás érdekében a közkórházat november 1-én átadja az államnak. Kimondja azonban a tanács, hogy amennyiben a kormány a közgyűlés összes feltételeit nem fogadja el, akkor az átadás érvénytelen. Utasítja a

elismerni és az egyezmény a trianoni békeszerződés revízióját jelenti. Ezen hírek tendenciája kiviláglik abból a megjegyzésből, hogy Della Toretta márki csak azért engedett Magyarországnak, mert Bethlen István gróf azt a meggyőződést keltette benne, hogy szükség van az engedményre a nyugatmagyarországi kérdésben, mert különben állását veszélyeztetik a legitimisták. A legutóbbi események megmutatták, hogy a jelenlegi magyar kormányt semmiféle legitimista veszély nem fenyegeti. Ez által tehát a Bethlen István grófnak adott engedmény elveszítette alapját.

Ujabb támadás Bruck ellen

Bécs, okt. 26. A Deutsch-Österreichische Tageszeitung jelenti a Lajta-menti Bruckból: Tegnap délután a bandák újabb támadást intéztek Bruck ellen. Az osztrák katonaság 4 halottat és 5 foglyot veszített. Többek között 1 százados is fogságba esett. (MTI.)

Bécs ujhely, okt. 26. Ma délután 4 órakor körülbelül 150 főből álló felkelő és irreguláris katonaság Pándorfaluba behatolt és megtámadta az ott időző egy tisztből és 11 emberből álló osztrák járőrszert, amelyet széjjel ugrasztott. A parancsnok és négy ember eltiint.

tanács a számvevőseget, hogy az átadással egyidejűleg állapítsa meg az 1919 október 20-iki leltárt és terjessze be a tanácshoz.

Megállapította ezután a tanács a közgyűlés elé terjesztendő javaslatot, amely szerint a törvényhatóság a következő feltételek mellett hajlandó átadni a közkórházat az államnak.

Debreczen városa a közkórházat összes felszerelésével, berendezésével és kezelő személyzetével együtt átengedi az államnak arra az időre, amíg a klinikai épületek elkészülnek és a használatnak átadhatók, legfeljebb azonban két évre.

Ezen idő alatt a felszerelések, berendezések megőrzéséről, az épületek karbantartásáról, a személyzet fizetéséről gondoskodni és a kórház összes költségeit viselni az állam tartozik.

A kórház vezetését és kihasználását illetőleg az állam szabadkezet nyer, a személyzet fölött a város eddigi jogkörében rendelkezik. Tartozik azonban a közkórházat ezen jellegével fenntartani és járvány esetére is biztosítani a fertőző betegek elhelyezését.

Az új klinikákat és a velük kapcsolatos egyetemi közkórházat az állam oly mértékben kö-

teles fenntartani és fejleszteni, hogy a városnak ne kelljen tovább közkórházat fenntartani és módjában legyen a mai közkórházat és telkét megfelelően értékesíteni.

A város a közkórház most folyó tatarozási költségeiből 600 ezer koronát vállal el és ezen összeget betudja az államnak a várossal szemben fennálló tartozásába.

Mialatt a tanács tárgyalta, a folyosón már gyülekeztek az egészségügyi bizottság tagjai, akiket 12 órára ülésre hívtak össze. Dél azonban közben elmúlt, a tanács még mindig tanácskozott, a bizottsági tagok már fáztak a folyosón, beüzentek tehát a hajduval a tekintetes tanácsnak, hogy vagy megkezdődik nyomban a bizottság ülése, azaz bemehetnek a fűtött szobába, vagy hazamennek valamennyien. A tanácsra hatott az ultimátum, a bizottság tagjait beengedték a tanácsterembe és mikor a határozati javaslat végső szövegét olvasták, már az egészségügyi bizottság is meghallgatta és tudomásul vette.

Alig távoztak azonban el a tanács tagjai és kezdődött meg az egészségügyi bizottság ülése, Tüdős Kálmán dr. tiszti főorvos nyomban opponált a tanács javaslatával szemben és indítványozta, hogy az egészségügyi bizottság a javaslatnak két pontját ne tegye magáévá. Javasolta, hogy a tanácsal szemben a bizottság olyan módosítást ajánljon, hogy a közkórház köteles legyen a fertőző betegeket elhelyezni, de járvány esetében nem. Ezt a módosítást a bizottság el is fogadta. Javasolta továbbá, hogy ejtsék el azt a kizötést, a mely szerint az állam tartozik az egyetemi közkórházat a mindenkori szükségletnek megfelelően fejleszteni. Ezt a javaslatot azonban a bizottság elvetette.

Ezután a bizottság más tárgyak megvitatására tért át.

Az őszi idényre legelőnyösebben az ARANY-BIKA divatházban

szerezheti be ruházati szükségleteit.

Női ruhaszövetek, angol férfi szövetek, selymek és bársonyok, zefírek és vásznak, kötött- és trikóárúk, fehérneműek nagy választékban érkeztek. Mindenkinék érdeke rakárunkat meglátogatni. Vételkényszer nincs.

ÜZLETI KÖNYVEK

minden nagyságban és kivitelben kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. papírkereskedésében, Placutca 34. szám.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

A budapesti iózsde

Zürichi zárlat: 0.77

Az értéktőzsde vontatott és lanyha irányzattal indult, de később, a magasabb zürichi jegyzés ellenére, barátságos hangulat alakult ki. A kuliszban különösen a tőzsde idő második felében uralkodott nagy élénkség, amely elsősorban a bécsi hírekre az arbitrazs-papiroknál mutatkozott. Főleg Allamvasut, Salgó és Rimában volt kereslet. A vaspiacra Koburg, Lipták és Wörner emelkedtek. A többi árfolyamok körülbelül a tegnapi nívón mozogtak. A szén- és malompiacra teljes üzlettelenség uralkodott. A fapiacra csak Brassói-ban volt élénk érdeklődés. Árak:

Magyar Hitel 1775, Osztrák Hitel 635, Jelzálogbank 220, Leszámitoló 745, Hazai bank 600, Hermes 350, Angol-magyar 735, Magyar-olasz 327, Keresk. bank 6825, Pesti hazai 23400, Borsod-Misk. 4100, Concordia 3170, B. pesti gőzm. 5850, Gizella 2000, Hungária 2475, Viktória 11350, Beocsini 6000, Bánya és kohó 4825, Ált. kőszén 9000, Salgó 6600, Urikányi 5900, Ganz-Danub. 32100, Ganz-vill. 5300, Rima 2620, M. Acél 2700, Schlick 1175, Kőburg 2250, Láng 1340, Brassói 3975, Hazai faterm. 4800, Nasic 15500, Lichtig 795, Magyar erdő 1225, Országos faterm. 1250, Danica 2825, Klotild 2750, Karton 2520, Izzó 5050, Papír 3150, Spódium 2725, Cukor 14300, Lámpa 3100, Östermelő 820, Telefon 4125, Adria 8000, Atlantica 5500, Közúti 1035 Déliavasut 1290, Levante 7050, Allamvasut 3900, Trust 2000.

A valutapiacra az értékek mindjobban lemorzsolódtak. Dolár 725-ről 719-re esett és csak zárlatkor tudott ismét 727-re megerősödni. Nagy üzlet volt osztrák koronában, amelynek árfolyama nyitáskor 20 alatt állott s csak a nagy vásárlási megbízások hatása alatt emelkedett lassanként 21 egynegyedig, majd 21 és félig. A lei 5.35-el zárult. A szokol 7.77-ről 7.63-ig csökkent. Nagy üzlet volt márkában, amelynek árfolyama megjavult. A devizapiacra különösen Prága iránt volt élénk érdeklődés. Árak:

Napoleon 2175—225, Font 2925—2975, Dollár 730—740, Francia frank 53—54, Márka 4.67—4.77, Lira 27.50—28.50, Romanov 36, Lei 5.25—5.35, Sokol 7.68—7.78, Svájci frank 135.50—136.50, Kor.-dinár 9.80—10.20, Bécsi 21.50—22.50, Lengyel márka 17—18.

Utótőzsde: Lichtig 830, Allamvasut 3920—25, Rima 2620—40. A valutapiacra a legnagyobb érdeklődés van dollár iránt. Dollár promt 740—42, holnapra 742—43, márka 471—73, osztrák tízezeres 21, ezres 21 és fél—22 fél.

Zürichi devizák

Zürich, okt. 26. (Zárlat.) Berlin 3.35, Newyork 550, London 21.72, Páris 40.30, Prága 5.65, Budapest 0.77, Zágráb 1.85, Bukarest 4.—, Varsó 0.13, Bécs 0.28.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsde hangulata nagyon vontatott volt, tekintettel arra, hogy a nagy vagonthiány miatt az egyes állományok nem vesznek fel árut. A

forgalom csekély keretek között mozgott. A buza tovább szilárdult. A rozs is igen szilárd. A lisztárak tartottak. — Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 1980—2020, fehérmegyei 1970—2010, pestmegyei 1970—2010, rozs 1520—70, sörárpa 1750—850, takarmány árpa 1675—725, zab 1550—575, tengeri 19—20, köles 1650—750, repce 2950—3050.

Előfordult kötések: Buza két vagon 2025 ab állomás, négy vagon 2020 ab állomás, rozs 1550 ab állomás, három vagon sör-

árpa 1810 ab állomás, két vagon 1825 ab állomás. Zab egy vagon 1600 budapesti paritással, egy vagon 1580 budapesti paritással. Tengeri egy vagon 2000 ab állomás, három vagon 1875 ab állomás, csöves tengeri 1400 ab állomás, egy tétel 1365 ab állomás, egy vagon 1380 ab állomás, egy vagon 1390 ab állomás, repce 31 ab Budapest. Korpa egy vagon 920 ab Budapest, egy vagon 925 ab Budapest. Napraforgó egy vagon 16 ab állomás. 0-ás liszt 2 vagon 36 ab állomás.

Városi segílyt kérnek a debreceni „kultur“-mozik

Ha nem élénk ma olyan tragikus szomorú napokat, kacsagni kellene csak azon a beadványon, amelyet ma dében adtak át a debreceni mozgószínházak jelenlegi tulajdonosai Csóka Sámuel helyettes polgármesternek. A beadvány jelenleg a hivatalos utat járja és egyelőre annak labirintusában rejtőzik valahol, így tehát szó szerinti szövegében, amint megérdemelné, a beadványt nem ismertethetjük. Ezért csupán Csóka Sámuel helyettes polgármester közlésére vagyunk kénytelenek szorítkozni, amely szerint a debreceni mozik jelenlegi tulajdonosai, hivatkozva arra, hogy a város csak nemrégiben méltányolta a Csokonai-színház kulturális jelentőségét egy félmillió adományával, a mozik kulturális jelentősége alapján hasonlóképpen anyagi támogatást kérnek a várostól. Kérésük mind-

össze annyi, hogy a város a debreceni „kultur“-moziknak ajándékozzon 60 öl fát, a vigalmi adót szállítsa le 10%-ra, a villamosáram árát pedig legfeljebb 10 koronában állapítsa meg.

A városi tanács nem foglalkozott még a beadvánnyal, de a tanács tagjainak hangulatából már most meg lehet állapítani, hogy a beadvány fölött legszívesebben napirendre térnének. Csóka Sámuel helyettes polgármester elbeszélte, hogy a beadvány átadójának ő maga megmondta, amikor arra került a beszélgetésben a sor, hogy nem valami fényesen megy a moziknak — mondván: „Látod, minek fogtál olyasmibe, amihez nem értesz?!“ A beadványt azonban a közgyűlés elé kell terjeszteni és így a tanácsnak állást kell foglalnia, de javaslatot kell tennie a jog- és pénzügyi-bizottságnak is.

Megalakult az új Wirth-kormány

Berlin, okt. 26. A birodalmi elnök megbizta dr. Wirthet a kormány újalakításával. — Wirth késznek nyilatkozott a kormány megalakítására. Valószínű, hogy a birodalmi gyűlés holnap ülése után már be is mutatkozik az új kormány.

Berlin, okt. 26. A német néppárt egyhangúlag elhatározta, hogy visszautasítja a genfi döntést, valamint azt a tervet, hogy a német kormány megbízottat küldjön Varsóba.

Berlin, okt. 26. A lapok szerint dr. Wirth új kormánya nem lesz koalíciós kormány, hanem pártállásra való tekintet nélkül fogják összeállítani azokból a politikusokból, akik támogatni készek a birodalmi kancellár politikáját.

Berlin, okt. 26. (Wolfi.) Az új kormány összeállítása a következő:

Birodalmi kancellár és külügyminiszter dr. Wirth (centrum), alkancellár és kincstárnok Bauer (többségi szocialista), belügyminiszter Köster (szocialista), birodalmi védelmi miniszter Gessler (demokrata), gazdasági miniszter Schmidt Robert (szocialista),

közlemezési, egyúttal ideiglenes pénzügyminiszter Hermes (centrum), postaiügyi miniszter Gisberth (centrum), közmunkaiügyi miniszter Braun (szocialdemokrata), közlekedésügyi miniszter Gröner tábornok, igazságügyminiszter Radbrecher.

Most jelent meg!

Fakereskedőknek
fatermelőknek és
építésznek nélkülözhetetlen segédkönyv a :: ::
KRAMMER-féle

Gyors faköböző és árszámító

fürészelt faanyagok részére, magyar és német szöveggel. — Ára 15% felárral 460 korona

Kapható: Hegedüs és Sándor irod. és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében Piac-utca 34. sz.

Most jelent meg!

— Az útmutató, hivatalos menetrend októberi kiadása megjelent. Kapható: Hegedüs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz. ca 4.

A szinügyi bizottság meg van ologodva a szinbázsal

Helyáremelés a szinészek javára

A szinügyi bizottság ma délután 4 órakor tartott ülésén foglalkozott a debreceni szinársulat névsorával, hogy hivatásának megfelelően megállapítsa, megfelel-e a szinársulat számszerűleg és művészi szempontból a szinházi szerződésben előirt követelményekben.

A felolvasott névsorhoz Márk Endre, Zelingér Ede és Tüdős Kálmán dr. szóltak hozzá, felszólalásaikra Kardoss Géza igazgató reflektált, majd Csóka Sámuel polgármesterhelyettes, elnök kiemelte mesterhelyettes, elnök kimondta a bizottság határozatát, a mely szerint a szinügyi bizottság a bemutatott névsort tudomásul veszi, megállapítja, hogy a szinházi előadások majdnem olyan nívón állnak, mint Debrecenben állniuk kell és remélhető, hogy az igazgató a saját érdekében is mielőbb pótolni fogja a pótolni valókat.

Tárgyalták ezután a szinársulat tagjainak kérését, hogy engedélyezze a városi tanács a II. emeleti páholyok és a támlásszékek árának 4—4 koronával való emelését azzal a kikötéssel, hogy a többletből a szinigazgató köteles átvállalni és fizetni a társulat tagjainak nyugdíj egyesületi díj, betegsegélyző és balesetbiztosítási járulékaiknak havonként esedékes részleteit a szinidény tartama alatt.

Többen felszólaltak e kérdésnél, jogi és formai kifogásokat emeltek az ellen, hogy a szinársulat tagjaival anyagi kérdésekről tárgyaljon a város, a kérdést azonban eldöntötte Kernhoffer József kir. tanácsos azzal, hogy a mai drágaság mellett a kérelmet teljesíteni kell, a formát meg lehet találni utólag is.

A bizottság így is határozott. Tárgyalták ezután Bruckner Ernő dr. főorvos beadványát, amelyben a szinügyi bizottság közbelépését kéri az irányban, hogy a szinházi előadások után villamos járja a közönséget. A kérést pártolólág áttették a tanácshoz. — Helyeslőleg tulomásulvette a bizottság, hogy a szerda délutáni ifjusági előadások nem kezdődnek meg addig, amíg az iskolák zárva vannak a vörheny miatt.

Végül még Márk Endre hivatala fel a figyelmet a közönség fegyelmetlen viselkedésére, különösen az előadott darabokhoz tartozó közzenék alatt. A közönségnek meg kell végre,

azaz meg kell újból tanulnia, hogy az embereknek meg kell becsülniök egymást, figyelemmel tartoznak egymás iránt és meg kell tanulnia, hogy a színház nem korecsma.

A színházi bizottság ülése ezzel véget ért, tudósításunkat azonban nem fejezhetjük be a nélkül, hogy rá ne mutassunk a bizottság határozatainak tévedéseire. A tanácsban, a közgyűlésen, de magában a színházi bizottságban is elhangzott már az a kijelentés — ugyancsak ellenmondás nélkül — hogy a színházi bizottság a város legdrágább bizottsága, sőt — horribile dictu — még az is, hogy a bizottság nem hivatott művészi kérdésekben véleményt mondani, mert tagjai nem művészeti szakértők.

Anélkül, hogy ezekre a kijelentésekre támaszkodnánk, meg kell állapítanunk, hogy tényleg a színházi bizottság, amikor ma azt állapította meg, hogy a Csokonai-színház előadásai csak nagyon kevés pótolni valót hagynak maguk után. Nem hivatásunk e helyütt a színházról tagjainak egyenkénti elbírálása, — előadások megtekintése, de le kell szögeznünk a színházjáró közönség nagyrészen azt a meggyőződését, hogy a színházi előadások még messze állnak attól a nivótól, amelyet a debreceni közönség csak az újabb és csak bizonyos oldalról lecsépeült Heltay-rezsim alatt is megszokott és természetesnek talált. A jó színházi előadásnak az egyes szereplő színészek kvalitásain kívül még annyi követelménye van és ezekből a követelményekből azidei szezon előadásain még annyi hiányzik, hogy debreceni, tehát kifogástalanul vöröli ma még nagyon korai beszélni. A színházjáró közönségnek rossz szolgálatot tett a színházi bizottság, amikor teljes megelégedését nyilvánította, mert ezzel utolsó fegyverét adta ki a kezéből, nincs többé mivel alaposabb munkára sarkallnia az igazgatót, ennek pedig a színházi szórakozásért, élvezetért, vagy művelődésért fizető közönség látja a kárát.

— **Bárd Karácsonyi Zenealbuma 1921—22. évre megjelent.** Tartalma: 6 foxtrott, 4 one step, 4 keringő, 11 operett részlet, dal, kuplé. Ára felárral K 103.50. Kapható: Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Debrecen, Piac-u. 34.

— **Varrógépek érkeztek:** Centrál-bobbin, karikahajós, körhajós és cipész-gépek Molnár Testvérekhez, Egyház-tér. Telefon 727.

— **Valódi bőrlábszárvédők,** bőrdöngők, levéltárcák, utazási cikkek. Feuermann bőrdöngős, Piac-u. 44.

Női és férfikalapokat

a legszebb en
3 NAP ALATT
csak a PIAC-UTCA

9. *Kalapüzem*

FEST, VASAL ÉS ALAKIT!

HIREK

— **A debreceni posta új főnöke.** Bohuss Károly posta- és távirtda főfelügyelőt a kereskedelemügyi miniszter véglegesítette a debreceni főposta főnöki állásában. Az új postafőnök eddigi működésének méltó jutalma ez a fontos állás, amelyben bizonyára eredménnyel dolgozik a debreceni főposta munkájának pontossá, kifogásokon felülmúlva tételén.

— **A Petőfi-dalkör** e hó 28-án este 7 órakor a dalkör helyiségében választmányi ülést tart, melyre a dalkör választmányi atyjait meghívja az elnökség.

— **Pénzügyi nyugdíjasok és nyugbérések figyelmébe.** A m. kir. pénzügyigazgatóság közli: A8440—1921. M. E. számú kormányrendelet értelmében engedélyezett egyszersmindenkorra szóló beszerzési segély, valamint a felemelt rendkívüli segély és családi pótlék egy a pénzügyi nyugdíjasok, mint a nyugbérések részére kiutalványoztatott. A felveendő összegekről külön nyugták állítandók ki, a nyugták közhatóságilag igazolandók és a rendes havi nyugtával és fizetési könyvcskével együtt folyó évi november elsején számfejtés végett beadandók. A nyugbérések egyszersmindenkorra szóló beszerzési segélye 600 koronát tesz ki.

— **Nagy tűz a velencei kikötőben.** Rómából táviratozzák: A velencei szabad kikötőben nagy tűzvész pusztított. A kárt 10 millió lirára becsülik.

— **Kabán országos vásár** november 2. tartatik. Mindenféle jószág felhajtható.

— **Angol és francia köztímőket** készít elsőrangú munkával Grünfeld S. Péterfia-utca 19.

— **Varrógépek, írógépek, orvosi műszerek.** National-kaszák, minden mechanikai dolgozat szakszerűen javítanak Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

— **Gyász- és színhagyott ruhákat** gyorsan, kifogástalanul fest Koncz, Debrecen, Arany János-utca 10.

— **Kalapok,** saját készítményű fehérneműk nagy választékban kaphatók Werner Sándor divatházában (Neumann M. helyiségben).

— **Gazdasági Akadémia tanácsok** kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében.

— **Mindenféle szőrmeruhákat** szakszerűen legújabb divat szerint és legolcsóbban alakít, javít Klonda szücs, Piac-utca 21.

— **Pálinkafőző üstök,** mosóüstök, üstházak, itatóvályuk legolcsóbban beszerezhetők Mándoki rézművesnél. Arany János 13.

— **Moskovits uridivat szalon.** Állandóan angol szövetek rak-táron. Hatvan-utca 5.

— **Brilliansért, aranyért** és ezüstért magas árat fizet Weisz aranyműves és ékszerész, Püspöki palota.

— **Divatszövet különlegességek** Fischer Adolf és fiánál, Piac 61.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Offenbach,* A) bérlet.

PÉNTEK: *Kis kadét,* bérlet-szünet.

SZOMBAT: *Kis kadét,* bérlet-szünet.

VASÁRNAP: Délután: *Lengyel-vér,* bérlet-szünet. Este: *Danton,* bérlet-szünet.

HÉTFŐ: *Kis kadét,* A) bérlet.

Színház iroda hírei:

CSütörtökön A) bérletben az eddig oly nagy sikert aratott Offenbach kerül színre. Vizváry Elza, a szimpatikus és kiváló énektudású koloratur énekesnő, Helvey, Kálmán Mancsi, Szigeti, Heltay viszik továbbra is sikerre a kitünő darabot.

A *Kis kadét* bérlet-szünetes péntek és szombati premiere előadására már válthatók a jegyek.

A **Füredy—Fyalkowsky** második hangversenye november 3-án lesz. Mint értesülünk, e hangverseny iránt ezúttal igen nagy az érdeklődés. Műsoron Mendelssohn, Schumann és Chopin.

Ezerarcu ember második része, a „Szahara császára”, ma utoljára a Vígyszínház-mozgóban, 5—7—9-kor.

A két mozieseménye lesz a Sötétség lovagjai, amerikai filmregény. Péntek, szombat, vasárnap a Vígyszínház-mozgóban.

Milliók a hó alatt, (amerikai film), alaskai kalandor történet 5 felvonásban. Ez a szenzációsan érdekesítő film ma utoljára kerül bemutatásra az Apollóban.

Nick Winter, a híres párisi detektív, pénteken az Apollóban.

Az **Argeville-i reitív,** párisi detektív-történet 4 felvonásban. **Nick Winter** fészerezésével és **Turenevev világhírű regénye,** a **Tüzipiros virág,** szerelmi történet négy felvonásban, egy műsoron pénteken az Apollóban.

Lenkefy Ica első berlini filmje, **Angela öröksége,** hétfőn az Apollóban.

SPORT.

Megyeri Ernő a DKASE-ban. Megvan az őszi szezon legnagyobb szenzációja, Megyeri II., a DVSC volt játékos, a kelet-magyarországi kerület többszörös reprezentatívja, akit a kerület fegyelmi bizottsága nemrég a Vasutas Sport Club által ellene emelt vádak alól felmen-

tett, belépett a DKASE-ba, a melynek tréningjén már tegnap rész is vett. Megyerivel a D. K. A. S. E. amúgy is jó védelme nagyon megerősödött.

„KÜRTI” CIPÓKRÉM

elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyszerszereség **FLEISCHER MÓR.** Központi Iroda Hatvan-utca 38.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el VARGA cégnél Kossuth Lajos-utca 11. költött és szövött áru különlegességeit megtekinteni és az új szabadalmazott „OSETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „Oseta” harisnya 2 másik pár harisnyát pótol.

GYŐZDÖN MEG!

Brilliansért, aranyért

a legnagyobb árú fizetém. **GRITSCH** ékszerkereskedő. Verbőczy-u. 2. sz. (parkamara.)

Béautóok

igen előnyös árban bárhová is minden időben kaphatók!

Autóforgalmi Vállalat

DEBRECZEN
Telefon 498 Tímár-u. 38.
Hivatalos benzín- és olajüzemelés.
Benzin 52 korona literenként

HOLCZER LAJOS

REPÜLŐ ÁRUHÁZ
BUDAPEST,
RÁKÓCZI-UT 18. SZ.

Figyelemre méltó olcsósággal:

Férfi téli tricoting v. nadrág	195.— K
Férfi téli mellény, ujjas	365.— K
Gyapjú női divatkabát	1850.— K
Kötött divatsál	185.— K
Divat selyemsál	438.— K
1-a zellíng 2 gallér és kiegészítő	365.— K
Férfi téli nadrág	295.— K
Férfi alsónadrág	330.— K
Horgolt nyakkendő	88.— K
Szűcs szék	30.— K
Női ing himzésessel	220.— K
Női nadrág	220.— K
Harisnya divatszínűben	30.— K
Illatos pipere-szappan	8.— K
Elida schampón	6.— K
Kölni víz (Brázay)	26.— K
Parfümök minden illatban, dekája	20.— K
Odol	46.— K

Mindennemű kötött, szövött, divataru-, háztartási és piperecikkek a legolcsóbb árban. :: Vizsont-eladotoknak nagybani árai!

Új szücsmunkát, alakítást és javítást

a legújabb divat szerint és a legolcsóbb ár mellett elvállalok.

ADLER JENŐ

szücsmester
Piac-u. 30. és Széchenyi-u. 40.

APRÓ HIRDETESEK

Apróhirdetések díja hetköznap 10 szóc 15 korona, minden további szóc 150 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóc K 20, minden további szóc K 25. Vestag befűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

POSTA.

Házasságközvetítés
gyorsan, diszkrétén, az ország minden részében levő összeköttetéseimél fogva, csak Hajó-utca 16. szám alatt levő iroda bonyolít le.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, brilliánsokat
a legmagasabb napi árrban veszek
Schiffmann
ékszerész, Piac-u. 67
Frohner-szálloda, épület.

Vörösréz
hulladékot legmagasabb napi árrban vásárol. Mándoki rezműves, Arany János 13.

Mindenféle
használt tükröket veszek. József kir. herceg-u. 20.

Olmos
bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

ELADÁS.

Friss elesztő
legolcsóbb árrban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

Saját készítményű
friss teasütemény és — bonbon Sztánó Gábor cukrásznál, Hunyadi-u. 17. sz.

Ótengeri
200 kg eladó. — Cim a kiadóban.

Tiszta
egész ives
makulatura
(ujsgáppapír) kapható
5 és 10 kilós
csomagokban a kiadó-
hivatalban. Piac-u. 49.

Olcsó posztók,
a legfontosabb öltöny és kabát kosztüm szövetek naponta érkeznek Roth, Piac-u. ca 77.

Szép puldok
és egy rész hentesmértleg eladó Teichmann, Piac-utca 83.

Új és használt
butorok, szőnyegek, függönyök vétele és eladása József kir. herceg-u. 20.

Transmisszióhoz
való két felső kerék eladó. Cim a kiadóhivatalban

Szathmáry István

**épület-és butor-
asztalosnál**

mindenféle munka ju-
tányosan megrendelhető
RÁKÓCZI-UTCA 11. SZ.

Paplanvarrodám ban-
minden szakmabeli mun-
kát készítek szépen, ju-
tányosan. Kész áruk ál-
landóan raktáron. Deb-
reczeni, Kossuth-utca 11

1900
koronától mérték után
férfi öltönyöket készít
Tegdes János. Péterfia 42.

Szabó János

úri szabóság
a Püspöki pa-
lotában, — a
Nagytemplommal
szemben van.

Épület-
műlakatos munkákat ja-
vit, készít Krámer mű-
lakatos, Hatvan-utca 4.

Smollpaszta,
üveges tonta és kékitő
engro árrban kapható
Mayernál, Simonffy-u.

ALMA

Steler, Mosánszki,
Jonathan, Batui
stb. f. j. k. állandóan
kaphatók — nag-
ban és kicsinyben
SCHÖN gyümölcs-
kereskedőnél, Piac
utca 6. sz. alatt.

Teljesen
jókarban levő nagy Sin-
ger szabógép, egy fekete
új plusz női hosszú téli-
kabát és egy 42 es férfi
cipő olcsó árrban eladó.
Bethlen-utca 25.

**csoda-
szép-
swetter-
garnitúrák**
érkeztek a leg-
szébb színek-
ben Dr. HEGEDÜSNÉ
Gyermekdivatházába,
Simonffy-u. 2

Eladó
női és leány kabát, ci-
pők, sapka, gyuró deszka
pokroccok, ágycsészék,
terítők, képek, rámpák,
linoleum, bőrök, csizma
és nadrág, szalmacsák és
sok apróság. Cim a ki-
adóban.

Vaskályha
eladás. Két vaskályha
Kossuth-utca 51. sz. alatt
eladó.

KOLLARIT BÖRLEMEZ

a jelenkor legjobb és
legtartósabb tetőlemeze.
12—15 éve használatban.
Kapható:

Mező Armin
fakereskedőnél,
Debreczen.

Forgalmas
jobb faszűrőzet a város
belterületén átvehető. —
Komoly reflektánsok le-
velét »Circa 300.000« jel-
legre kiadóba kérek.

Korona GÖZKENYÉRGYÁR

Ipar és Kereskedelmi r. t.
Debreczen.

11. sz. árjegyzék
1921. okt. 27.
Kilónként
Fehér kenyér 26
Közép „ 23
Barna „ 20
Zsemle, kifli 2
Zsemle-morzsa 40

Lerakataink:
Sas-utca 3.
Hatvan-utca 17.
Péterfia-u. 60.
Szentanna 49.

KERESLET.

Krizantia
japán, nemesített, gyö-
nyűrű szép, tövesen is
kapható — Rákóczi-utca
28., keresztépület.

Szechenyi
fürdő, volt Telegdi, ál-
landóan nyitva, gőz és
kád.

Borozó és Falatozó
záróráig nyitva Piac-utca
89., Royállal szemben.
Friss felvágottak és hű-
sítő italok.

Vízvezeték,
csatornázási munkálato-
kat készít szakszerűen
Gyenes, Miklós-u. 29. Te-
lefon 937.

Két szobás
modern lakást keresek
butorral megvételre. —
Cim a kiadóban.

Aranya
csészék, orrszántat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi árrban Steiner
Mihály, Hatvan utca 2.
zám, I. emelet

Zongora
javítást, hangolást szak-
szerűen, jutányosan vál-
lal Liska, Bethlen-u. 27.

Tanuló- leányok

felvétetnek a
Hegedüs és Sándor
rt. nyomdájába és
könyvkötészetébe
Piac-u. 49.

VEGYES.

Villamos
szakmában legkompli-
káltabb munkákat leg-
pontosabban készít és
javít Földvári Debrecen
első elektrotechnikai gyár
Széchenyi-utca 55. Tele-
fon 168.

Legszépen,
legolcsóbban mos, vasal,
tisztít gőzmosoda, Arany
János-utca 54.

Gärtner
zongorahangoló
Széchenyi-utca 15.

Gyorsírást, német és francia

nyelvet tanít
Árdó Miklósné,
Simonffy-u. 2/a.

Írógép
javítások, kellekek meg-
rendelhető Merkur író-
gépvállalatnál. Piac-utca
58. Telefon 540.

Ügyes
helyi ügyvédököt vas,
szerszám, műszaki szak-
mából magas jutalékra
szerződöttünk. — Cim a
kiadóhivatalban.

Intelligens
zsidó család lakola ideny-
re teljes ellátásra elfo-
gad intelligens zsidó csa-
lád gyermekét, ahol zong-
góra, német nyelv, 1-30
és 2-ik gimnáziumból
oktatást kaphat. Cim a
kiadóhivatalban.

Villamos
berendezéseket legol-
csóbban készít Weisz
villanyszerelési vállalat.
Petőfi-tér 7. Telefon 1298.

2 drb.
Inom lópkroc, egy
pár 42-es férfi csizma,
egy női fekete kabát
eladó. Cim a kiadóban.

Kárpitos-mester
menekült, vállal min-
denemű butorjavítást,
elsősorban és legol-
csóbban. A közönség
szíves pártfogását kéri.
Máv. Kúlsó-fatér, kocsi
sz. 210. 223.

Jó
kóser házi koszt kap-
ható bentékezésre és
kihordásra is. — Cim a
kiadóban.

Átmeneti keztyük

legnagyobb választékban
Schön Sándornál
DEBRECZEN, Piac-utca 14. sz., Csapó-utca sarok

Tudomására hozzuk
a nagyérdemű közön-
ségnek, hogy izlésesen
berendezett és első-
rangú áruval felszerelt

hentes- és csemege üzletünket

a Rozsa-u. és Dé-
genfeld-tér sarkán
csúförtökön megnyitjuk
KUCZIK GÁBOR UTÓDA
DEBRECZENI LAJOS
Hentesarugyar r.-t.

FÉMÖNTÖDE!

Bronz, réz, alumínium,
cink stb. öntését vállalom
PAULO FERENC
Zapolya-utca 13. szám. ::
Telefon 430. Telefon 430.

Ki akar széplenni?

Az vegye meg a
következő
három
könyvet

Modern szépségápolás

Gyakorlati jó ta-
nácsok a női szép-
ség fenntartására.
Irta Sárosi Bella
Ára: 5750 kor.

KOZMETIKA
Szentiványi Szász
Tihámér. K 112 70

**A SZÉPSÉGÁPOLÁS
MŰVÉSZETE**
Bród Miksától
Ára: 5750 kor.

Kapható Hegedüs és Sándor
r.-t. könyvkereskedésében, —
Piac-utca 34. szám alatt.

**Száraz
és import**

tűzifa

vagontételekben —
azonnali szállításra
megrendelhető :: ::

KEMÉNY fatelepen
Pesti-utca 2. sz.
Alföldi közraktár.
Telefon: 13-95

Óriási választék francia és angol őszi és téli divatlapokban.

Hegedüs és Sándor
Irodalmi és nyomdai r.-t.
könyvkereskedésében
Piac-utca 34.

Friedländer Testvérek

bornagykereskedők
Telefon 1034.

Ajánlják legfinomabb minőségű
fajborait a legolcsóbb napi árrban.
Ujborokat vesznek
kisebb nagyobb mennyiségben. Üres
hordókat termelők rendelkezésére
bocsájtják. — Iroda Széchenyi-
utca 29. sz. alól ideiglenesen Szé-
chenyi utca 48. sz. alá helyezettett át

**Gyönyörű
swetter garnitúrák**

A legkiválóbb minő-
ségű gyermek ha-
risnyák szürke és
barna színben. Kifűnő
minőségű fű swette-
rek. A legszebb bébé
holmik, — plusz és
kötött bébé kaba-
tok, gyapju jámb-
bók. Legtartósabb
Dr. **Hegedüs** gyermek cipők
600—700 K-ért
Gyermekdivatházában,
Simonffy-utca 2. sz.

Weiszberger Mihály

Széchenyi-
utca 27.

Sófő r-
iskolája.
Autóbillók,
motorok
javító műhelye

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDÜS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.